

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/109/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113228963
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8113228963.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Korytár s. r. o., so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279 proti žalovanému: R. H., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, XXX XX B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Lehnice 725, 930 37 Lehnice, právne zastúpeného JUDr. Jozef Kemp, advokát, so sídlom Petrovská 10, Skalica, IČO: 422 641 54, o zaplatenie 1 573,67 €, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamieta.
- II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania.
- III. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 07.10.2013 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy vo výške 1.573,67 € spolu s 0,0250 % denným úrokom z omeškania zo sumy 1.234,24 € od 19.09.2013 až do zaplatenia ako aj náhrady trov konania spočívajúcej v zaplatenom súdnom poplatku a v trovách právneho zastúpenia.

Žalobca skutkovo svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 31.10.2007 uzavrel s odporcom Úverovú zmluvu č. 3710235051, na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 1.327,76 €.

Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania, navrhovateľ vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Zároveň vyčíslil sumu dlžného úveru na výšku 1.573,67 €, pozostávajúcu z:

- a) Istina - 100,3489 €,
- b) Poistenie PPI - 18,54 €,
- c) Pokuta zmluvná II. - 21,06 €,
- d) Úrok - 115,80 €,
- e) Zosplatnená istina - 872,78 €,

f) Pokuta (Ušlý úrok) - 126,77 €,

g) Úrok sankčný z omeškania - 317,14 €,

h) Dopočet k aktuálnemu dňu - 1,23 €.

Žalovaný sa k predmetu konania na výzvu súdu písomne nevyjadril. Vyjadril sa až na pojednávaní, kde uviedol, že potvrdzuje prevzatie úveru od žalobcu, tento však prestal splácať z dôvodu finančných problémov.

Na strane žalovaného vstúpil do konania vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, ktorý sa však k predmetu konania nevyjadril a pojednávania sa nezúčastnil.

Súd rozhodoval na pojednávaní konanom dňa 15.01.2015, kde vykonal dokazovanie obsahom spisu a zistil nasledujúce:

Dňa 31.10.2007 došlo zo strany účastníkov konania k uzatvoreniu Úverovej zmluvy s nasledujúcimi podmienkami:

Výška úveru - 40.000,-Sk,

Mesačná splátka - 1.322,-Sk,

Počet splátok - 72,

Konečná výška úveru - 95.184,-Sk,

RPMN - 40,50%.

Podľa žalobcom predloženého splátkového kalendáru, žalobca čerpal úver vo výške 1.327,76 € a vrátil sumu 1.578,59 €. Túto sumu žalovaný vrátil zaplatením 35 splátok a čiastočne aj splátky č. 36, pričom posledné úhrady vo výške 2 x 80 € zo dňa 04.01.2013 a 23.01.2013 boli použité na úhradu splátok č. 33 - 36.

Podľa § 1 Hlavy 5 Úverových zmluvných podmienok posledná veta (ďalej len ÚZP) - Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčiny výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistení o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

Podľa § 6 Hlavy 7 ÚZP - v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písmenami a, b, c § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledok vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Podľa § 3 Hlavy 15 ÚZP - v prípade omeškania úhrady splátky alebo jej časti alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto ÚP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 100,-Sk. V prípade omeškania úhrady splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky z ktorej úhradou je v omeškaní.

Listom zo dňa 28.04.2011 požiadal žalobca žalovaného o splatenie celého úveru vo výške 1421,94 € z dôvodu omeškania s jeho splácaním.

Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy 31.10.2007 - Tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 5 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že posudzovaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere má vadu, ktorá spôsobuje, že úver je bezúčinný.

V prejednávanom prípade Úverová zmluva výšku úrokov, či už uvedením ich sadzby alebo výšky neobsahuje.

Ustanovenie § 1 Hlavy 5 ÚZP - výška úroku sa zistí ako rozdiel súčiny výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie, a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru za takéto uvedenie považovať nemožno.

Pri odpovedi na otázku uvedenia úroku v Zmluve treba vychádzať z toho, že v spotrebiteľských vzťahoch sa poskytuje spotrebiteľovi zvýšená ochrana. Samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je potom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšie poznanie práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

V spotrebiteľskom práve je teda dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje, a preto okrem obmedzení vyplývajúcich z vyššie uvedeného princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa tiež očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať v obecnej polohe poctivo. Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iné tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť

vo výrazne menšej veľkosti než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok.

Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obmedzenie obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

Súd poukazuje napr. na rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 - podľa ktorého „V rámci spotrebiteľských smluv ujednání zakládající smluvní pokutu zásadně nemohou být součástí tzv. všeobecných obchodních podmínek, nýbrž toliko spotřebitelské smlouvy samotné (listiny, na niž spotřebitel připojuje svůj podpis).“

Vychádzajúc z vyššie uvedeného má súd za to, že uvedenie podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, musí byť súčasťou tejto zmluvy a nie je postačujúce uvedenie vo všeobecných obchodných podmienkach. V prejednávanej veci navyše, odpoveď o výške úrokov nedávajú priamo ani ÚZP, ktoré obsahujú iba návod ako úroky vypočítať, pričom pre spotrebiteľa nemajúceho určitú znalosť matematických pojmov, je takýto návod nezrozumiteľný.

Súd tak uzatvára, že posudzovaná úverová zmluva neobsahovala vyjadrenie úrokov, a preto platby žalovaného započítavané na úroky treba započítať na istinu úveru.

Podľa § 53 ods.8 Občianskeho zákonníka - Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka - Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Keďže žalobca postup podľa § 53 ods.8 OZ nepreukázal, tak k predčasnému zosplateniu úveru nedošlo a preto výpočet požadovaných úrokov z omeškania (z vyčíslenej zosplatennej sumy) nie je správny.

Vzhľadom na to, že istina úveru bola žalovaným splatená podľa splátkového kalendára už dňom 21.01.2011, tak prípadné úroky z omeškania za omeškanie jednotlivých splátok boli nepochybne zaplatené v rámci preplatku úveru.

Dlžné poistné vo výške 18,54 €, treba mať za uhradené v rámci preplatku úveru.

Pokuta zmluvná II. účtovaná na základe § 3 Hlavy 15 vo výške 21,06 € - na túto nemá žalobca nárok jednak z dôvodu vyššie uvedeného a to, že je obsahom iba ÚZP a jednak z dôvodu, že obdobné ustanovenie v znení „V prípade oneskorenia s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dní, je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8,00% z čiastky, s ktorej úhradou je v oneskorení“ bolo rozsudkom OS Dunajská Streda sp. zn. 11C/348/2014 zo dňa 26.05.2014 vyhlásené

za neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda žalobca nesmie na základe takéhoto ustanovenia uplatňovať žiadne nároky (§ 53a ods.1 Občianskeho zákonníka).

Pokuta (Ušlý úrok) vo výške 126,77 € - pri bezúročnom úvere jej uplatnenie do úvahy neprichádza. Súd však ďalej túto zmluvnú pokutu považuje za dojednanú neplatne, a to jednak preto, že je obsahom len ÚZP a nie zmluvy samotnej a jednak, preto že v zmysle 544 ods. 1 Obč. zákonníka zmluvná pokuta musí byť dojednaná nepodmienečne (NS ČR sp. zn. 23 Cdo/2575/2010 - zmluvnú pokutu, ktorú je nutné viazať v zmysle § 544 OZ vždy na prípad porušenia zmluvnej povinnosti, je nutné dojednať vždy ako nepodmienečnú. Nemožno vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu viazať kumulatívne ako na porušenie zmluvnej povinnosti, tak na následné odstúpenie od zmluvy. Pozn. OS PO na zosplatnenie úveru viazané na vôľu a úkon veriteľa).

Z uvedeného je teda zrejmé, že zaplatenie zmluvnej pokuty musí byť dohodnuté pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti a bez potreby splnenia ďalších podmienok.

Z Hlavy 7 § 6 ÚZP však vyplýva, že zmluvná pokuta bola dojednaná podmienene, teda zákonom neprípustným spôsobom, pretože bola viazaná na zosplatnenie úveru, ktoré však nenastávalo priamo porušením zmluvnej povinnosti ale bolo viazané na požiadanie spoločnosti. Z Hlavy 7 § 6 ÚZP totiž vyplýva, že zmluvná pokuta nebola dojednaná pre prípad oneskorenia sa s platením aspoň 2 splátok alebo s oneskorením s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (Hlava 7 § 3 písm. a/) ale bola dojednaná pre prípad porušenia tejto povinnosti iba vtedy, ak jej dôsledkom bola povinnosť predčasného splatenia úveru, ktorá však bola podmienená ako už bolo uvedené žiadosťou spoločnosti (spoločnosť k zosplatneniu pristúpiť nemusela), teda podmienená bola aj samotná zmluvná pokuta.

Na základe vyššie uvedeného, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania, neúspešný žalobca na ich náhradu právo nemá (§ 142 ods.1 O.s.p. - Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.) a vedľajšiemu účastníkovi súd túto náhradu nepriznal, nakoľko mu trovy v konaní nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa

jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.